

Ook zonder cijfers kan de balans worden opgemaakt

Beste mensen,

Ook wij merken op: Het laatste jaar van Alkemade! En wat voor één. We hebben besloten de gemeente op te heffen en dat ging niet zonder slag of stoot. We hebben een ambitieus coalitieakkoord vrijwel geheel uitgevoerd kunnen krijgen met deze raad en dit college en we staan aan de vooravond van onstellig grote veranderingen van en in de gemeente: het Braassemeland en de invoering van de WMO.

Niet al deze onderwerpen zijn specifiek in het pakket papier -wat de begroting is- opgenomen. Toch willen wij hier vooral in de algemene beschouwingen -die over meer gaan als cijfertjes alleen- stilstaan. Mijn moeder heeft een abonnement op de bond zonder naam. Elke maand een nieuwe spreuk, ideaal voor op het toilet. Laatst was ik te gast op moeders toilet en daar stond een mooie: 'Ook zonder cijfers kan de balans worden opgemaakt.'

Over de begroting 2008 kunnen wij redelijk kort zijn, die steunen we in hoofdlijnen. De laatste voornemens die nog niet uitgewerkt zijn die worden het komend jaar uitgewerkt en zien we binnenkort terug. Veel echt nieuwe richtingen zullen we komend jaar niet op kunnen gaan. We hebben onze handen meer dan vol aan hetgeen ons nog te doen staat.

Wij houden van duidelijkheid en gelukkig lukt het ons ook om die boodschap over te brengen. Niet van alles wat en overall iets van vinden waarvan wij denken dat het lekker ligt, maar wij hebben speerpunten. Die speerpunten, daar zullen we ons aan houden. Zo wil de PvdA graag ook nu weer drie afspraken maken. Afspraken met de toekomstige inwoners van Kaag en Braassem:

Wij zullen u blijven vertegenwoordigen als het gaat om:

1. Herstel van de solidariteit
2. Betaalbare woningbouw
3. Versterken en actief stimuleren van het verenigingsleven.

Voor deze drie punten moet u echt bij ons zijn en wij zullen vertellen waarom.

1) Het herstel van de solidariteit.

In Nederland -en zo ook in Alkemade- groeien de verschillen tussen arm en rijk. Laatst de politiemonitor, ook hier in de gemeente steeds meer onbegrip en haat tussen autochtoon en allochtoon, scheidingswanden tussen kansarm en kansrijk, ook verpauperende straten in het rijke Alkemade, ik kan er zo 15 opnoemen. Overlast veroorzakende hangjeugd, actieve handel in hard- en softdrugs, toenemend aantal gevallen van huiselijk geweld, agressie tegen scheidsrechters op de voetbalvelden, geparkeerde auto's in voortuinen, vuilniszakken op straat etc etc; dit alles ook in Alkemade. Wij voelen ons daar niet prettig bij.

Alkemade staat er financieel, beleidsmatig en qua voorzieningenniveau prima voor. Wel gaan we fuseren met alle onzekerheden over de financiële en beleidsmatige toekomst van dien. De technische behandeling van de begroting geeft ons daarvan weer voldoende voorbeelden. Maar, het gaat bij de begroting niet alleen om centen. Het gaat ook om mensen, om de omgeving. Hoe zorg je ervoor dat niet alleen de cijfertjes er leuk uitzien en in het meerjarenperspectief op 0 blijven staan? Maar hoe worden we ook moraal en sociaal sterker? We zijn gefuseerd vanwege de bestuurskracht op de langere termijn, meer ambtelijke slagkracht en een grotere stem in de regio. Niet om financiële argumenten, maar omdat we meer voor de burger willen betekenen. En daar zit voor mij de essentie van de politiek. Wees trots op je gemeente, op wat je te bieden hebt, op je voorzieningenniveau, op hoe mensen met elkaar omgaan en kijk niet alleen naar het OZB tarief om te bepalen of het een prettige gemeente is. Ook zonder cijfers kan de balans worden opgemaakt.

Juist nu, ook in dit laatste jaar, nu we er financieel redelijk voorstaan hebben we een gouden kans om orde op zaken te stellen en een basis te leggen voor de nieuwe gemeente, en juist nu hebben we de morele plicht om zoveel mogelijk mensen, nu het goed gaat, daarin mee te laten delen en de solidariteit te herstellen.

Ik ben ervan overtuigd dat iedereen in onze gemeente openstaat voor verbeteringen en investeringen in de kwaliteit van onze gemeente. En ik weet zeker dat iedereen daarvoor openstaat als goedwillende inwoners op ons kunnen rekenen en fraudeurs en asocialen een kwaaije aan ons zullen hebben. Trots is iedereen op onze mooie gemeente; onze sporthal op de Rip, een nieuw cultureel centrum in Nieuwe Wetering, een mooi sympathiek beleid richting vrijwilligersorganisaties, ons veenweidegebied, maar ook op onze jonge sporthelden, kooitalenten, de mooie plassen en alle het andere waarin we uitblinken.

Maar wij zijn pas trots op onze gemeente als er ook goed wordt omgegaan met wat kwetsbaar is. Kwetsbare mensen, mensen die zijn aangewezen op de voedselbank, mensen die vanwege hun afkomst, religie of politieke voorkeur in eigen land worden vervolgd en hier in Alkemade als vluchteling te gast zijn, kwetsbare landschappen of kwetsbare vrijheden, want ook in onze gemeente steekt radicalisering de kop op. Het raakt mensen minder als de belasting iets omhoog gaat terwijl hun kinderen een betaalbare woning kunnen vinden, een oudere zorgbehoevende moeder leuke activiteiten en begeleiding vindt in het verzorgingstehuis en ons mooie veenweidegebied toegankelijk is voor de inwoners van Alkemade via fiets en wandelpaden. Het gaat niet alleen om centen, het gaat om hoe wij als overheid de gemeente inrichten. Een enkel procentje verhoging of verlaging van de ozb; in de portemonnee is dat niets. Maar het kan een groot verschil maken in hoe wij wonen en leven .

Solidair zijn is niet het kiezen van de makkelijkste weg. Dat betekent ook: niet altijd kiezen voor de wens en mening van de meerderheid . Herstel van de solidariteit is: een evenredige bijdrage vragen aan mensen die het beter hebben. Die mensen, die electoraal machtig zijn, de kranten en de vergaderingen weten te vinden, hebben hun lobby. Maar mensen die bij de voedselbank lopen schamen zich daarvoor en zul je niet snel horen.

Voorzitter, het zal niemand zijn ontgaan. Economisch gaat het goed en veel kan. Het schijnt volgens leden van het vorige kabinet te komen door de genomen maatregelen en het beleid van de eerste kabinetten Balkenende. Met geen woord reppen CDA en VVD over de fiks aantrekkende wereldeconomie. Ook dat is politiek en dat begrijpen we maar al te goed.

Maar nu het economisch beter gaat, waar ook wij uiteraard enorm blij mee zijn, wordt het hoog tijd om de solidariteit te herstellen. De verschillen tussen arm en rijk zouden weer kleiner gemaakt moeten worden. We moeten de straten die verrommelen aanpakken. En juist in tijden dat het weer wat beter gaat, moeten we ons beseffen dat we niet alleen op de wereld zijn. Eigen verantwoordelijkheid is heel iets anders als verantwoordelijkheid voor je eigen. Dat we, hoe groot we onze hiervoor geschetste problemen ook zijn, ons realiseren dat velen in onze gemeente en op deze wereld het nog stukken slechter hebben. Ook zij mogen mee delen nu het ons beter gaat.

Vandaar zijn wij ook zo enorm trots op de samenwerking die Alkemade heeft met Kadjebi en het feit dat Alkemade daardoor als derde in Nederland Millennium gemeente is geworden. Jezelf inzetten voor diegene die het hard nodig hebben is geen kwestie van liefdadigheid, maar van rechtvaardigheid!

Wat spreken wij met u af? Wij blijven gaan voor een gemeente waarin we de solidariteit herstellen. Wij willen de mate van solidariteit, en hoe goed onze gemeente is voor haar inwoners, afmeten aan hoe het hén vergaat. Hoe wij omgaan met de allerzwaksten in onze gemeente, maar ook elders in de wereld.

2) Betaalbare woningbouw

Sociale woningbouw, betaalbare huisvesting voor starters en senioren; speerpunt in deze periode. De voorbereidingen voor volgende projecten worden stevig ter hand genomen. Toch valt het ons heel slecht dat de groep mensen met een smalle beurs die moeilijk aan een woning kan komen binnen het

financiële bereik, bij de raad gewoon geen gehoor krijgt. Roepen dat er in de vorige periode toch veel voor starters is gedaan is wel erg kort door de bocht. Ten eerste waren de beslissingen over de woningen op het Noordplein al genomen door een eerder college, en de starterswoningen op de Bloemen zijn zo duur door het steeds maar uitstellen en het ontbreken van noodzakelijke voorzieningen als een keuken, dat nu al mensen in de problemen raken, en noodgedwongen hun bezit al weer moeten verkopen (dit is de realiteit). Wij kennen 4 van deze gevallen wat toch wel schrijnend is voor mensen die jaren op een wachtlijst hebben gestaan, maar wat nog veel kwalijker is dat we worden gehinderd door een in de vorige periode afgesloten contact met een ontwikkelaar -die met 4,5 miljoen teveel de gemeente uitloopt (bron: een rapport door onze externe opgesteld en een door het door de gemeente ingehuurd onderzoeksbureau), en daardoor niet met nieuwe projecten kunnen beginnen.

Wij ergeren ons ook aan het gedraai als het om sociale woningbouw gaat, de excessen die in deze gemeente plaatsvinden. Ik wijs op de discussie over het bestemmingsplan bij het gat van Lek. In de wandelgangen gaan de verhalen dat de sociale woningbouw in het Braassemerland te duur is. De wil om gedeeld eigendom te omarmen als middel is er niet. Wat moeten starters en mensen met een smalle beurs in deze gemeente nog doen om aan een betaalbare woning te komen? **Wij zijn** als raad verantwoordelijk voor het nemen van beslissingen over woningbouwprojecten. Laten we onze verantwoordelijkheid nu eens nemen en er voor zorgen dat niet alleen de mensen met topinkomens in onze gemeente kunnen blijven wonen. Het is een zeer belangrijk thema in de publieke opinie en tijdens de laatste verkiezingscampagne. Iedereen schreeuwde hierover. Alle partijen hadden plannen, al dan niet uitvoerbaar, maar verder...? Er wordt in de wandelgangen alweer gemorrelt aan de vaststaande prijzen voor sociale woningbouw in Braassemerland. Voordat de eerste betaalbare woning gebouwd is, wordt er tijdens rekensessies gerommeld aan de normen. Er lijkt geen bereidheid om sociale taakstellingen in bestemmingsplannen of exploitatieverordeningen op te nemen. Ontwikkelaars die voor belachelijk lage bedragen (gat van Lek) woningen bouwen hoeven niet te voldoen aan de 30% norm terwijl ze slechts 260 eu per meter hoeven te betalen op een A-locatie. En dat terwijl goedbedoelende jongeren uit Rijpwetering, starters, laten we 580 eu, betalen. Toch zijn er zeker ook zegeningen te tellen, de komende tijd zal 20% van de vrijgevallen huurwoningen voor starters worden bestemd, zal 15% van het Braassemerland via CPO worden ontwikkeld, gaan we op zeer korte termijn 12 tijdelijke woningen bouwen en 20 permanente woningen op iets langere termijn. Uiteraard realiseren we ons dat er jaarlijks 60 nodig zijn. We vragen hierbij het college uit te spreken dat er voor het eind van dit jaar een stuk bij de raad ligt van waaruit we een sociaal woningbouwfonds kunnen oprichten. En wij verzoeken de raad met klem; 'Zet je nu eens in voor die doelgroep. Ze zijn zo belangrijk voor de gemeente. Niet alleen in woord, maar nu in daad! Laat de portemonnee van de mensen die aangewezen is op een sociale woning leidend zijn in plaats van de exploitatie.'

Over het Braassemerland is veel commotie ontstaan. Binnen veel te korte tijd moeten we hele ingrijpende beslissingen nemen. We zijn op dit moment nog niet zover dat we daar concrete uitspraken kunnen doen, maar dat we een besluit moeten nemen staat vast. Wat we het college wel kwalijk nemen is de gebrekkige en slordige communicatie. Plannen niet op de website, commissie vergadering niet in het witte weekblad, een paar voorbeelden waardoor de burgers zich niet serieus genomen vinden en daardoor een verborgen agenda vermoeden. Dit had niet gehoeven, we hebben immers niets te verbergen, maar het is wel iets wat de wethouder communicatie zich mag aantrekken. Wat wij onze collega's en onszelf wel willen opleggen is de eis dat als je iets aan het plan verandert je ook aangeeft waar je dan op wil bezuinigen of hoe dat je dat wil betalen, zomaar een voorbeeld, we willen de lagune kleiner dus schrappen we een sluis. Het simpelweg aangeven waar -of dat je het niet mee eens bent gaat ons iets te gemakkelijk. We zijn allemaal, raadsbreed, onderdeel van de geschiedenis en hebben gezamenlijk de taak er op een goede manier uit te komen. Laten we boven partijpolitiek moddergooien uitstijgen. Bij het gooien van modder verlies je bagger en dat kunnen we in dit dossier met zulke grote belangen ons niet permitteren.

Pas volgende week hebben we de raadsvergadering waarin we ons uitspreken over het Masterplan. In de stukken heet dit concept-masterplan, maar daarover moeten we ons geen illusies maken. Als dit de gekozen weg gaat worden kan er best op details, op veel details, zelfs zaken groter als details, veranderingen plaatsvinden, maar de essentie blijft overeind. We gaan binnenkort dus een zeer, zéér ingrijpend besluit nemen. Bij het nemen van het fusiebesluit noemde ik dat het meest ingrijpende besluit wat je als raadslid kunt nemen, het opheffen van je eigen gemeente. Maar achteraf valt dat in

het niets als je bekijkt waar we nu voor staan. We gaan het hele dorp compleet veranderen, en als je dat doet zal je draagvlak moeten creëren. Vooruitlopend op de behandeling van volgende week, we moeten nog veel mensen spreken, zeggen wij nu al dat wij ten zeerste twijfelen of vanaf het moment van openbaar worden van het masterplan tot nu, 2 weken later, er genoeg draagvlak is om dit besluit op deze manier te gaan nemen. En mocht na uitgebreide communicatie en pogingen draagvlak te creëren dit niet te komen, dan hebben wij nog veel vragen voordat we doorstomen. Uiteindelijk zitten wij hier om een mooie goeie gemeente voor de burger neer te zetten. Laat duidelijk zijn, wij zijn niet voor houden zoals het is (alle insprekers en de tuinbouw overigens ook niet). Er is niet voor niets besloten het tuinbouwgebied op te geven, daar zijn redenen voor, maar de veranderingen die nu gepresenteerd zijn zijn niet heel hartelijk ontvangen en daar maken wij ons meer dan zorgen over. Wij zitten hier voor hen die zich zorgen maken, niet andersom.

Wat spreken wij met u af: Wij blijven kei- en keihard staan voor mensen die starten op de woningmarkt en voor diegene die zijn aangewezen op een betaalbare woning. Wij nemen geen plaats in een volgend college als daarover geen harde afspraken gemaakt worden. En de afspraken die we in deze periode hebben gemaakt zullen wij onze coalitiepartners aan houden. Geen Braassemmerland met minder dan 30% sociale woningbouw en sociale woningbouw is woningbouw die betaalbaar is voor diegene die er op aangewezen zijn. En geen ontwikkeling in het Braassemmerland zonder draagvlak. Afspraak is afspraak.

3) Versterken en actief stimuleren van vrijwilligers

Hier kunnen we ook echt trots zijn op de resultaten. Alkemade heeft een mooi bloeiend vrijwilligers- en verenigingsleven, de bereidheid tot het doen van vrijwilligerswerk ligt bovengemiddeld hoog en wij willen zeer nadrukkelijk vanuit de gemeente laten merken dat wij hier blij mee zijn en dat wij alles doen wat binnen onze macht ligt om dat ook zo te houden. We zijn dan ook erg blij met het hoge niveau dat ook in Jacobswoude aanwezig is.

Een echt merkbare en voelbare stimulans is de vrijstelling van leges en ozb-kosten voor verenigingen die een gebouw hebben of een gebouw huren. Op welzijnsgebied is natuurlijk vooral de WMO hét Welzijnsonderwerp van deze raadsperiode. Een grote omwenteling in maatschappelijk en sociaal beleid, waarbij de verantwoordelijkheid voor zorg en sociaal maatschappelijke vraagstukken veel meer bij de samenleving zelf gelegd wordt. Participeren is het motto!

Wij hopen van harte dat de WMO een succes zal worden. Dit zal echter niet vanzelf gaan. Er moeten nog veel stappen worden gezet, waarbij de enorme omvang van het onderwerp WMO een flinke uitdaging is. Als voorloper op de WMO is de beleidsnotitie voor prestatieveld 6 (o.a. huishoudelijke hulp en de voormalige WVG voorzieningen) vastgesteld. Inmiddels zijn ook de kadernotitie en beleidsnotitie WMO vastgesteld. Alle stukken hebben we met grote belangstelling en met een kritisch oog bekeken. Over alle stukken zijn we kritisch geweest over de controleerbaarheid van het beleid en geen duidelijke prioritering van beleidsacties.

Achteraf bezien hebben wij wel enige twijfel over het gezamenlijk optrekken bij het opstellen van de nota's met omringende gemeenten. Mogelijk hadden we het beleid al iets concreter kunnen hebben als we geen rekening hadden hoeven houden met wensen en eisen van omringende gemeenten. (Jacobswoude daargelaten, omdat dit uiteraard 1 beleid moet worden.

1 onderwerp blijft wat ons betreft nog te veel 'boven de markt hangen'. In commissies en raad hebben we het al een aantal keer aangehaald. De keuze voor het uitbesteden of in eigen huis uitvoeren van delen van de WMO is wat ons betreft een principiële discussie. Uiteraard zijn er zaken, zoals verslavingszorg, die we in de regio moeten organiseren, omdat we daar zelf te klein voor zijn. Maar voor veel zaken, zoals bijvoorbeeld individuele voorzieningen, geldt dit zeker niet! Binnen een regionaal verband is het sturend vermogen van de gemeente op het voorzieningenniveau zeer beperkt en de binding met de samenleving is door de grote schaal veel minder. Er zullen hele sterke argumenten nodig zijn om ons van dat standpunt te doen afwijken. In dit kader zijn wij ook benieuwd naar het vergelijkend onderzoek tussen onze eigen afdeling sociale zaken en de ISDR. We weten dat de uitkomsten van het onderzoek er zijn, dus kom op met de geit!

Ondanks onze kritische opstelling, die we ook zullen behouden, is een compliment aan onze afdeling ook zeker op zijn plaats. De WMO is zo'n veel omvattend gebied dat het bijna niet mogelijk is om alles binnen een korte periode helemaal helder te hebben. Het beleid zal moeten groeien en als politiek moeten wij dit deels ook maar gewoon accepteren. Als we het vergelijken met andere gemeenten dan kan je niet anders dan concluderen dat wij voorop lopen op WMO gebied. Onze eigen afdeling heeft hier in de regio een voortrekkersrol in gehad.

Op het gebied van sport accommodaties speelt er erg veel op het moment. Op Sportpark Alkemade Oost ligt er na veel overleg met DOSR, Alkmania en TV Alkemade een plan met een financiering, waarbij de gemeente een fors budget beschikbaar stelt en ook de meeste verenigingen een deel willen bijdragen. Goed om te zien dat je in goed overleg veel met elkaar kunt bereiken. Er is een fors budget beschikbaar om de zaken te verbeteren. Ga daar creatief mee aan de slag en maak er samen iets van!

Ook voor het Cultureel Centrum is er na veel overleg met de gemeente goed nieuws. Recent is een raadsvoorstel aangenomen, waarin de raad nog iets meer heeft willen doen dan het originele collegevoorstel. Een voorstel waar ook het cultureel centrum zich goed in kan vinden! We zijn benieuwd naar de verdere uitwerking van de plannen. Tot slot is er na jaren inzet vanuit de kernen RW en OA een daadwerkelijke start gemaakt met de bouw van de sporthal. Een kleine hiephoi lijkt ons wel op zijn plaats!

Op welzijnsgebied zullen wij ook straks vinger aan de pols houden voor wat betreft het voorzieningenniveau in het nieuw te ontwikkelen Braassemerland. Scholen in de wijk, dat geldt ook voor daar, voldoende speelvoorzieningen, fiets en wandelpaden, kinderopvang, en voldoende aanbod om ook in de wijk te kunnen recreëren. Over de Mariaschool zullen we spoedig voortgang gepresenteerd krijgen, voorzieningen voor ouderen in de wijk mag ook niet vergeten worden. Daarnaast hebben we nog een punt van zorg omtrent de Ignatiuschool die nu in het transformatiegebied gevestigd zit. Een centrum waar heel veel verenigingen en organisaties tegen hele lage kosten gebruik kunnen maken van een enorm sfeervol gebouw. Wij willen dit niet 'zomaar' opgeven. We realiseren ons dat het gebouw verouderd is, dat de grond daar kostbaar is en dat de ruimte te weinig is om straks een dorp dat 2 x zo groot wordt te voorzien van accommodatie. Toch zien wij de functie van dit gebouw en hebben wij heel veel committent richting de gebruikers van het huidige gebouw onder de huidige voorwaarden. Even slopen, een nieuw centrum planten met bijbehorende hoge huren is ons te kort door de bocht en dan zult u ons op uw pad vinden.

Wat spreken wij met u af? Wij blijven keihard strijden voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Het niveau van verenigingen en de bereidheid tot het doen van vrijwilligerswerk is ongekend hoog. Dat zullen wij bewaken en merkbare ondersteuning en waardering bieden vanuit de gemeente.

Een goed uitgeruste gemeente, met een hoog voorzieningenniveau waarin het mooi wonen is! Daar staat de PvdA, en als de kiezer dat volgend jaar ook vind, die nieuwe gemeente voor de komende jaren.

Afspraak is afspraak!

Voorzitter, ik ga afsluiten. Tot slot nog even zakelijk, er is nog wat financiële ruimte waar wij als PvdA graag een nuttige invulling aan geven. Die financiële ruimte bedraagt € 250.000,= structureel.

We wilde dit in eerste instantie éénmalig teruggeven aan de burger, volgend jaar fuseren we. De ervaring in andere fusiegemeenten is dat de eerste jaren de belastingdruk omhoog gaat, pas later zijn efficiency voordelen te halen. Vandaar hadden we bedacht elk huishouden eenmalig 100 gulden terug te geven. Toch bleek dit idee geen snip voor de neus waard! Ook willen wij niet over ons graf regeren en beperken ons tot het komend jaar. De helft van het bedrag willen wij gebruiken voor het vrijmaken van reserves, wat de structurele financiële ruimte van de nieuwe gemeente vergroot! De andere helft, gemeenteraad, voeg de daad bij het woord en laat zien waar je voor staat, stort dit in het te vormen sociale woningbouwfonds.